

Høringssvar vedrørende afgrænsning af miljøvurdering af forslag til Lokalplan nr. 350 og Kommuneplantillæg for udvidelse af havneterminalen ved Lindø

Borgerforeningen for Naturudvikling og sundere fjord har gennemgået udkastet til afgrænsningsnotat og finder, at miljøvurderingen bør afgrænses bredere på en række centrale punkter, hvis den skal opfylde miljøvurderingslovens formål om at sikre et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag.

Nedenstående tabel følger strukturen i afgrænsningsnotatet og angiver de forhold, som efter vores vurdering bør indgå i den kommende miljøvurdering.

Side	Miljøtema	Swecos kommenterede tekst	Morten Staibs kommentar – ordret
15	Naturbeskyttelse jf. naturbeskyttelseslovens § 3	Det skal undersøges hvorvidt naturtyperne påvirkes ved realisering af planerne.	Det skal undersøges i hvilken grad naturtyperne påvirkes og her skal der ikke kun undersøges for kvælstof. Der skal undersøges for hydrauliske- og hydrodynamiske forhold der kan have indvirkning på naturtyperne og det skal undersøges hvad stillestående vand med svovl og opblomstring af cyanobakterier har af indvirkning på den beskyttede natur. Det er misvisende at skrive at det skal undersøges <u>om</u> de påvirkes.
16	Biodiversitet, biotoper (dyre- og planteliv), bilag IV-arter	Det kan forventes, at bilag IV-arter forekommer i området. Det skal undersøges, beskrives og vurderes hvordan realisering af planerne vil påvirke bilag IV-arter og deres levesteder.	Der skal ses på <u>alle</u> fredede arter. Det er kendt at mange havfugle raster på holmene og at der er havørne der har rede i inderfjorden. Der skal også undersøges for strandtudser på strandene i de nærliggende områder.
16	Økologiske forbindelser (spredningskorridorer)	Det skal undersøges hvilken betydning realisering af planerne kan have for naturværdien og funktionen af den økologiske forbindelse.	Hvad med de økologiske forbindelser i fjorden? 5 ha ålegræs ligger midt i planområdet - det er kendt at ålegræs fungerer som fiskebørnehaver og hjælper til den økologiske funktionalitet i havene. Hvordan kan planområdet placeres oveni i dette vigtige økologiske areal? Dette bør indgå på lige fod med de terrestriske.
17	Befolkning og menneskers sundhed – støj og vibrationer	Det skal undersøges hvilken betydning støj og vibrationer fra realisering af planerne kan få for befolkningen og menneskers sundhed.	Det skal undersøges både i anlægs- og driftsfasen. Samtidig bør det sammenholdes med den nuværende lokalplan for området, da der vil være en kumuleret støjpåvirkning på den nye udvidelse. Det vil være fagligt forkert at annullere den eksisterende lokalplan og lave nye støjkrav i den, der omfatter havneudvidelsen. Den eksisterende støjpåvirkning skal beskrives og lægges oveni den forventede støjpåvirkning i den nye lokalplan. Der bør laves reelle støjmålinger og ikke blot beregninger, så man kan sikre sig at den kumulerede støj ikke overstiger myndighedernes krav. I det område hvor den nye lokalplan overlapper med den eksisterende, er der allerede støjende erhverv. Der bør laves en støjmåling for disse som kan inddrages i den nye lokalplan. Dette bør laves <u>inden</u> en eventuel ny lokalplan realiseres.
17	Befolkning og menneskers sundhed – luft, lugt og støj	Det skal undersøges hvilken betydning lugt, støj, nox og partikler fra realisering af planerne kan have på befolkningen og menneskers sundhed.	Her bør dette også sammenholdes med eksisterende plan inden denne annulleres. Man ved at PM0,5, PM2,5 og PM5 er sundhedsskadelige, det skal undersøges og der skal sættes krav til hvornår støvende aktiviteter kan foregå: f.eks. bør kraftig vind fra nord og vest give anledning til arbejdsstop. Da partikler ved dette vil blæse ind over beboelse, der ligger 2km syd og øst for det nye og eksisterende lokalplanområde (Lokalplan 233).
17	Befolkning og menneskers sundhed – lys, refleksion og skygge	Det skal undersøges hvilken betydning lys fra realisering af planerne kan have på befolkningen og menneskers sundhed.	Igen bør dette sammenholdes med eksisterende lokalplan (Lokalplan 233).
18	Trafiksikkerhed og fremkommelighed	Det skal undersøges hvilken betydning trafiksikkerheden og afvikling af trafikken fra realisering af planerne kan have på befolkningen generelt samt menneskers sundhed i såvel drifts som anlægsfase.	Der bør laves undersøgelser og beregninger fra vejene ud over lokalplanområdet. Den eneste vej til havnen går forbi en skole og denne vej fører ligeledes mod Odense og O3. Der vil være et voldsomt pres på den vej og omgivelserne omkring denne, som bør belyses.
18	Materielle goder	Materielle goder vil blive belyst under vurderinger i forhold til støj og vibrationer, trafik, samt landskab, rekreative forhold og friluftsliv.	Materielle goder omhandler også befolkningens vilkår ved at benytte eks. deres ejendomme under anlægs- og driftsfasen. Dette bør belyses grundigt i lokalplanen og der bør laves detaljerede og grundige beregninger i forhold til den støj-, vibrations- og støvpåvirkning de nærmeste boliger rammes af og dermed ejerne/beboerne i disse.
19	Vandområdeplaner	Planområdet er beliggende i kystvandområde nr. 92 Odense Fjord, ydre, som indgår i vandområdeplanerne 2021-2027.	Det indgår ikke kun i vandområdeplanerne. Det er målsat i de genbesøgte vandområdeplaner. Der er nogle helt specifikke krav til områder, der er målsat i vandområdeplanerne. Det bør specificeres og undersøges grundigt hvilken påvirkning lokalplanen kan have på gennemførslen af disse.

Side	Miljøtema	Swecos kommenterede tekst	Morten Staibs kommentar – ordret
20	Havstrategidirektivet	Det skal undersøges hvilken betydning realisering af planerne kan have for opnåelse god miljøtilstand jf. Havstrategidirektivet og dermed vand.	Det er forvirrende, hvad der menes i dette punkt. Hvis der er tale om Vandrammedirektivet, bør det skrives ud så det er forståeligt. Hvis der mangler en sætning, bør notatet opdateres og sendes i fornyet høring.
20	Havplanen	Det skal undersøges hvilken betydning realisering af planerne kan have for opfyldelse af Havplanen og dermed vand.	Det er forvirrende, hvad der menes i dette punkt. Hvis der er tale om Vandrammedirektivet, bør det skrives ud så det er forståeligt. Hvis der mangler en sætning, bør notatet opdateres og sendes i fornyet høring.
20	Klimatiske faktorer – drivhusgasser	Aktiviteter forbundet med havneanlægget såsom skibstrafik, lastning, transport af materialer m.m., vil ligeledes medføre emissioner.	Her bør partikler også indgå.
22	Landskab, rekreation og friluftsliv	Rekreative forhold, herunder bl.a. kajakruter og friluftsstier, samt visuelle effekt.	Lugtgener som kommer af stillestående vand bør også indgå. I forhold til rekreative forhold, bør det indgå at Kite-surfere ynder at benytte Boels Bro, bør også indgå i rapporten.
22	Ressource-effektivitet – råstoffer	De med planforslagene muliggjorte anlæg vil afstedkomme et stort forbrug af ressourcer til anlæg og byggeri, samtidig med at driften forudsætter et forbrug af elektricitet m.m. Dette vil blive undersøgt og beskrevet i miljørapporten.	Hvor skal opfyldet komme fra? Det skal belyses hvor det kommer fra og hvordan det transporteres - det afgiver også drivhusgasser, fører til øget trafik og kan have indvirkning på natur og dyreliv både inden for planområdet, men også i det/de områder hvor det udvindes.
22	Ressource-effektivitet – transport	Aktiviteter forbundet med havneanlægget såsom skibstrafik, lastning, transport af materialer m.m., vil medføre en CO ₂ -udledning, som bliver vurderet under afsnit om klimatiske faktorer. Ved realisering af planen vil den nye anvendelse forventeligt forudsætte et øget forbrug af elektricitet og energi til transport. Dette vil blive undersøgt og beskrevet i miljørapporten.	Se ovenstående kommentar
23	Kumulative effekter	Dertil vurderes akkumulerede effekter af de muliggjorte fremtidige aktiviteter støjmæssigt med nuværende og eventuelle øvrige fremtidige aktiviteter i nærområdet.	Alt skal ligeledes vurderes i samspil med eksisterende lokalplan, det skal lægges oveni de forventede kumulerede effekter fra lokalplanen ved Dræby Fed. Det fremgår ikke af skemaet at den indgår i miljøvurderingen. Det bør fremgå klart og tydeligt og markeres som i resten af notatet.
24	Vurderings- og databehov – støj og lugt	Beregninger og analyser: Støjberegninger; Lugtberegninger.	Her skal der laves reelle støjmålinger. Beregninger er ikke tilstrækkelige i dette tilfælde. Der skal laves støjmålinger for de eksisterende forhold vedr. generel støj og lavfrekvent støj, på tidspunkter med almindelig og høj aktivitet. Det bør være et krav at borgere med indsigt i støjgenerne involveres for at opnå et reelt støjbillede da der er politisk og alment kendskab til problemer med støj i dag.
25	Vurderings- og databehov – vand og klimatiske forhold	Beregninger og analyser: Hydrodynamisk model – sediment, afstrømning, vandsammensætning og risikobillede.	Og fremskrivning af ekstreme vejrphenomener bør også indgå. Ligeledes bør der være et afsnit under dette, hvor mulige vandstandsændringer belyses. Risikobilledet bør inkludere hele Odense Fjord og områderne ud til denne, både Klintebjerg, Hasmark, Midskov/Gabet, Bregner, Dræby Fed, Seden Strand m.fl.
27	Geografisk afgrænsning	Miljøvurderingen vil følge planafgrænsningen, som udgangspunkt. Der vil dog inddrages relevante områder uden for afgrænsningen, herunder Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, Vandområder, Beskyttet natur, værdifulde landskaber, vejnettet og andre områder, hvis det er relevant i forhold til påvirkningens karakter.	De beboede områder ned til lokalplanområdet bør indgå i dette. Der bør laves en radius på minimum 2 km omkring lokalplanområdet, hvor alt ovenstående undersøges.
28	Berørte myndigheder og andre høringsspartner	Oversigten over identificerede berørte myndigheder og andre parter, der høres.	Dansk sportsfiskeforening bør også høres.

Bemærkninger til afgrænsningsnotatet

Samlet vurdering

Borgerforeningen vurderer, at miljøvurderingen bør udvides, så den i højere grad afspejler projektets omfang og de miljømæssige problemstillinger, der knytter sig til en permanent opfyldning af ca. 100 ha af Odense Fjord.

Det gælder navnlig:

- en bredere vurdering af hydrauliske og hydrodynamiske forhold,
- påvirkning af Natura 2000-områder og § 3-beskyttede naturtyper,
- vurdering af alle relevante beskyttede arter,
- tab af ca. 5 ha ålegræs og de marine økologiske forbindelser,
- kumulative vurderinger af generel- og lavfrekventstøj, lys og luftforurening,
- vurdering af fine partikler (PM_{0,5}, PM_{2,5} og PM₅),
- trafikpåvirkninger uden for lokalplanområdet,
- påvirkning af nærliggende ejendomme,
- en eksplicit vurdering efter Vandrammedirektivet,
- samt en bredere geografisk afgrænsning af miljøvurderingen.

Biologisk mangfoldighed, flora og fauna

Natura 2000 og § 3-beskyttet natur

Afgrænsningen lægger op til, at det skal undersøges, om naturtyper påvirkes af planerne. Denne formulering er efter vores opfattelse ikke dækkende.

Den planlagte opfyldning af ca. 100 ha fjordbund vil uundgåeligt påvirke de marine naturtyper. Miljøvurderingen bør derfor undersøge i hvilket omfang naturtyperne påvirkes og ikke alene, om en påvirkning kan konstateres.

Vurderingen bør ikke begrænses til kvælstofpåvirkning. Der bør også foretages en samlet vurdering af ændringer i hydrauliske og hydrodynamiske forhold, herunder ændringer i strømforhold, vandudskiftning, sedimenttransport, opholdstid for vandmasser samt risiko for stillestående vand, iltsvind, svovlbrintedannelse og opblomstring af cyanobakterier. Disse forhold kan have væsentlig betydning for Natura 2000-områdernes naturtyper og for § 3-beskyttede strandenge og øvrige beskyttede naturarealer.

Beskyttede arter

Afgrænsningen fokuserer på Bilag IV-arter. Det er efter vores vurdering for snævert.

Miljøvurderingen bør omfatte alle relevante beskyttede arter og deres funktionelle levesteder. Det gælder blandt andet rastende havfugle på holmene i fjorden, havørn, som yngler i inderfjorden, samt strandtudse på de nærliggende strandenge. Der bør foretages en vurdering af både yngle-, raste- og fourageringsområder samt af planernes betydning for arternes samlede økologiske funktion.

Økologiske forbindelser

Afgrænsningen omtaler den terrestriske økologiske forbindelse langs havnens sydøstlige side, men behandler ikke de marine økologiske forbindelser.

Dette bør udvides.

Det fremgår af eksisterende registreringer, at ca. 5 ha ålegræs ligger inden for det planlagte opfyldningsområde. Ålegræs udgør et centralt levested og opvækstområde for fisk og er en væsentlig del af fjordens økologiske funktion. Miljøvurderingen bør derfor omfatte en kortlægning af ålegræssets aktuelle udbredelse, en vurdering af det permanente tab af habitat samt konsekvenserne for fiskebestande og de marine økologiske forbindelser.

Befolkning og menneskers sundhed

Støj og vibrationer

Støjvurderingen bør omfatte både anlægs- og driftsfasen og forholde sig til både generel- og lavfrekventstøj.

Der bør etableres et dokumenteret baseline for den eksisterende støjpåvirkning fra havneområdet gennem faktiske støjmålinger. Den fremtidige støjpåvirkning bør vurderes kumulativt sammen med den eksisterende havnedrift (den eksisterende lokalplan, inden denne ophæves) og ikke alene på baggrund af den nye lokalplan. Miljøvurderingen bør dokumentere, at den samlede støjbelastning fortsat kan overholde gældende grænseværdier.

Luftforurening

Miljøvurderingen bør præciseres i forhold til NOx og støv.

Den bør også omfatte fine partikler, herunder PM_{0,5}, PM_{2,5} og PM₅, da disse har dokumenterede sundhedsmæssige konsekvenser. Der bør desuden vurderes behov for driftsbegrænsninger ved bestemte vindretninger, hvor støv kan transporteres mod de nærmeste boligområder.

Lys

Lysvurderingen bør ligeledes ske kumulativt med den eksisterende havns belysning og ikke alene på baggrund af den nye udvidelse. I perioder er der oplevet skibe med særligt kraftige projektører som ikke er fast inventar – disse bør også inddrages i de samlede rammer for belysning.

Trafik

Trafikvurderingen bør ikke begrænses til lokalplanområdet.

Den bør omfatte vejnettet til og fra havnen, herunder Kystvejen og de strækninger, der passerer beboelse og skole, samt konsekvenserne for trafiksikkerhed, generel- og lavfrekventstøj og luftkvalitet uden for planområdet.

Materielle goder

Begrebet materielle goder bør omfatte de nærliggende ejendommers anvendelighed.

Der bør derfor foretages konkrete beregninger af den samlede påvirkning fra generel- og lavfrekventstøj, vibrationer, støv og øvrige gener for de nærmeste boliger i både anlægs- og driftsfasen.

Vand

Miljøvurderingen bør indeholde en selvstændig vurdering af planernes betydning for opfyldelsen af miljømålene efter Vandrammedirektivet.

Det bør fremgå, hvordan den permanente reduktion af fjordens areal, ændringer i hydromorfologi og tab af marine naturtyper påvirker mulighederne for at opnå god økologisk tilstand i Odense Fjord og de tilstødende kystvandområder. Vandrammedirektivet bør behandles eksplicit og ikke alene indirekte gennem vandområdeplaner eller Natura 2000-vurderinger.

Som minimum bør den indeholde en beskrivelse af hvordan Havstrategidirektivet relaterer sig til Vandrammedirektivet.

Klimatiske forhold

Vurderingen af klimatiske forhold bør udvides.

Der bør inddrages et afsnit om hvorvidt planen kan ændre vandstande, strømforhold og om den giver en øget risiko for oversvømmelse – både under normale forhold og ved ekstreme hændelser som stormflod og kraftig nordlig pålandsvind.

Ud over CO₂-emissioner bør miljøvurderingen omfatte transport af opfyldsmaterialer, materialernes oprindelse, ressourceforbrug samt emission af partikler fra anlægsarbejdet.

Den geografiske afgrænsning

De beboede områder ned til lokalplanområdet bør indgå i dette. Der bør laves en radius på minimum 2km omkring lokalplanområdet, hvor alt ovenstående undersøges.

Afsluttende bemærkninger

Den planlagte havneudvidelse indebærer en permanent omdannelse af ca. 100 ha af Odense Fjord. Miljøvurderingen bør derfor have et omfang og en detaljeringsgrad, der afspejler planens betydning for fjordens økologiske funktion.

Borgerforeningen anbefaler, at afgrænsningen udvides, så den omfatter:

- en bredere vurdering af hydrologiske og hydrodynamiske forhold,
- en konkret vurdering af tabet af ca. 5 ha ålegræs og de marine økologiske forbindelser,
- alle relevante beskyttede arter og deres funktionelle levesteder,
- kumulative vurderinger af generel- og lavfrekventstøj, lys og luftforurening med udgangspunkt i den eksisterende drift,
- vurdering af fine- og ultrafine partikler (PM_{0,5}, PM_{2,5} og PM₅),
- trafikpåvirkninger uden for lokalplanområdet,
- påvirkning af nærliggende ejendomme som materielle goder,
- samt en selvstændig vurdering af planernes overensstemmelse med Vandrammedirektivet og mulighederne for at opfylde miljømålene i Odense Fjord.
- Ydermere bør Dansk Sportsfiskerforening høres